

РЕШЕНИЕ

№ 10470

гр. София, 26.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХVI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 28.02.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Наталия Ангелова

ЧЛЕНОВЕ: Ванина Колева

Мариета Райкова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **10246** по описа за **2023** година докладвано от съдия Ванина Колева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), подадена чрез юрисконсулт – пълномощник, против решение № 3579 от 24.07.2023г. на Софийски районен съд (СРС), постановено по н.а.х.д. № 4117 по описа на СРС за 2023г., с което е отменен Електронен фиш № [ЕГН] на АПИ, с който на „О.В.И. КАР“ ЕООД на основание чл.187а, ал.2, т.3, вр. чл.179, ал.3б от ЗДвП е наложена имуществена санкция в размер на 2500лева, за нарушение по чл.102, ал.2 от ЗДвП.

В касационната жалба са изложени доводи за нарушение на материалния закон - касационно основание по смисъла на чл.348, ал.1, т.1 от НПК, вр. чл.63в ЗАНН. Иска се отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго по съществуващото на спора, с което да бъде потвърден издаденият електронен фиш.

В съдебно заседание касаторът, редовно призован, не се представлява.

Ответникът – „О.В.И. КАР“ ЕООД с писмен отговор оспорва касационната жалба. В съдебно заседание, чрез адвокат – пълномощник поддържа оспорването на КЖ.

Претендира разноски по представен списък (л. 81). Представена е писмена защита.

Представителят на Софийска градска прокуратура излага становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София - град, като прецени допустимостта и основателността на касационната жалба по наведените в нея касационни основания, предвидени в чл.348, ал.1 от НПК, съгласно разпоредбата на чл.218, ал.1 от АПК, във връзка с чл.63, ал.1 от ЗАНН, ангажираните по делото доказателства и съобразно закона, намира за установено следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, като подадена в срок и от надлежна страна, срещу съдебен акт подлежащ на касационен контрол пред Административен съд – [населено място].

Разгледана по същество касационната жалба е неоснователна.

Софийски районен съд, въз основа на събраните по реда на НПК доказателства, е установил следната фактическа обстановка:

На 08.02.2021 г. в 06:19 ч., с устройство № 20422, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата /ЗП/, намиращо се на път А-3 км. 8+226, е установено нарушение на ППС – влекач, марка и модел „М. Т. 18.540 БЛС“, с рег. [рег.номер на МПС] , с технически допустима максимална маса 18000, брой оси 2 в състав с ремарке, с общ брой оси 5 и обща допустима маса 40000. За движение по път А-3 км. 8+226, с посока намаляващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа, посоченото ППС няма валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването. Въз основа на доказателствения запис е генериран процесният електронен фиш за налагане на имуществена санкция на собственика на ППС - „О.В.И. КАР“ ЕООД в размер на 2 500 лева, за нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП. Независимо от налагането на административното наказание, на дружеството е указано, че дължи и заплащане на съответната такса по чл. 10б, ал. 5 ЗП, съобразно категорията на ползваното от него ППС в размер на 133 лева.

За да отмени ЕФ решаващият съд е приел, че в хода на административнонаказателното производство е допуснато съществено нарушение, относно реда за ангажиране на административнонаказателната отговорност. Според СРС, законодателят е предвидил възможност за издаване на електронен фиш само и единствено за нарушения на чл.179, ал.3 ЗДвП, но не и за нарушения по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, каквото е установено в процесния случай. На следващо място съдът е намерил, че е налице и противоречие между описанието на нарушението в частта на изпълнителното деяние в ЕФ и посочената за нарушена разпоредба, което ограничава правото на наказаното лице да разбере за какво нарушение наказано. Въз основа на така приетото СРС е обосновал извод, че административнонаказателната отговорност на дружеството е ангажирана незаконосъобразно и е отменил ЕФ.

Въззивното решение е правилно като краен резултат.

Начинът, по който законодателят регулира обществените отношения, свързани с овъзмездяване ползването на пътната инфраструктура преди да се стигне до административнонаказателното санкциониране за укорими деяния, също е част от степенуването на вида, характера и тежестта на държавната реакция в изпълнение на целите на Директива 1999/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17.06.1999г. за хармонизацията на системите на събиране на такси, за създаването на справедливи механизми за налагане на такси на превозвачите за покриване на разходите на инфраструктурата с оглед на отстраняване на нарушенията на конкуренцията между транспортните предприятия на държавите членки. Самата Директива не съдържа конкретни правила какъв да бъде критерият за преценка на пропорционалността на

санкциите на национално равнище, като разпоредбата на чл.9а от същата изисква установените наказания освен пропорционални, да са ефективни и възпиращи, което означава, че предхождащите процесуалноправни механизми по налагане и събиране на таксите от превозвачите не следва да се изключват при анализа на конкретния случай.

Законодателят е свободен да прецени възможността за съществуването на предхождащи процедури преди да квалифицира неплащането на пътната такса като общественоопасна проява и в случая е създал гъвкав механизъм, съответно в ЗДвП и Закона за пътищата, целящ съблюдаването на въведеното в посоченото правило от Директивата изискване и в контекста на цитираното от първоинстанционния съд Решение на СЕС от 9 февруари 2012 г. по дело М. У., С-210/10; т. 24 от Решението: “санкционните мерки по национално законодателство не трябва да надхвърлят границите на подходящото и необходимото за постигането на легитимно преследваните от това законодателство цели, като се има предвид, че когато има избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до най-малко обвързващата и че причинените неудобства не трябва да са несъразмерни по отношение на преследваните цели”)

Преди да се достигне до издаването на ел. фиш по реда на чл. 187а ал. 2, т.3 от ЗДвП за нарушение на чл. 102, ал.2 от Закона за движението по пътищата, обхвата на задължението е следното: съгласно чл.137, ал. 7 от ЗДвП водачът на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата е длъжен преди движение по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, да закупи маршрутна карта за участъците от платената пътна мрежа, които ще ползва, или да изпълни съответните задължения за установяване на изминатото разстояние и заплащане на дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, освен когато тези задължения са изпълнени от трето лице. Според чл.10б, ал.4 от ЗП размерът на дължимата за плащане тол такса се определя въз основа на реално получени деклариращи данни, удостоверени по реда, предвиден в наредбата по чл. 10, ал. 7, или чрез закупуването на еднократна маршрутна карта, която дава право на ползвателя на пътя да измине предварително заявено от него разстояние по определен маршрут като същата важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер е бил правилно деклариран от собственика или ползвателя му. В наредбата по чл. 10, ал. 7 се определят и начините за изчисляване и заплащане на дължимите тол такси.

Съответно, с чл. 14, ал.1 от Наредбата за условията, реда и правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминато разстояние, е предвидено ползвателите на платената пътна мрежа да могат да изберат да предоставят данни относно географското позициониране и изминатото разстояние на пътните превозни средства на Електронната система за събиране на тол такси и чрез услугите на лице, действащо като доставчик на деклариращи данни, отговарящо на изискванията на чл. 32, ал. 1 и сключило договор с доставчик на услуга по електронно събиране на такса за изминато разстояние. Съгл. чл.15 доставчикът на услуга за електронно събиране на такса за изминато разстояние заплаща от името и за сметка на регистрираните при него ползватели, с които има сключен валиден и действащ договор, дължимите от последните тол такси на Агенция "Пътна инфраструктура" в сроковете, посочени в приложимите общи условия. Отношенията между ползвателя на платената пътна

мрежа и съответния доставчик на услуга за електронно събиране на такса за изминато разстояние се уреждат въз основа на договор за електронно събиране на пътни такси, в който се уговарят и начините, и сроковете за събиране на заплатените тол такси от страна на съответния ползвател. В конкретния случай между ЕТ “Ники- Николай Колев- Стефка Колева”, А1 България и Интелигентни трафик системи е сключен тристранен договор [ЕИК] по услугата за електронно събиране на пътни такси, като договорът дава възможност за отложено плащане на пътните такси с включен в полза на едноличния търговец кредитен лимит. За периода, отнасящ се за ЕФ, от А1 България е издадена фактура [ЕГН] от 02.03.2021г. с получател едноличния търговец, с посочено на отделен ред задължение за пътни такси.

Според чл.179, ал.3б от ЗДвП собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, включително в резултат на невярно деклариранни данни, посочени в чл. 10б, ал. 1 от Закона за пътищата, се наказва с глоба в размер 2500 лв. Глобата се налага на вписания ползвател на пътното превозното средство, ако има такъв. Ако собственикът или вписаният ползвател е юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер 2500 лв.

В разпоредбата на чл.187а, ал. 4 и ал.5 от ЗДвП са предвидени хипотези за освобождаване от административнонаказателна отговорност на вписаният собственик, съответно ползвател, във връзка с административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3б.

Съгл. чл.10, ал.2 от ЗП при установено движение по платената пътна мрежа, когато за съответното пътно превозно средство не е заплатена съответната такса по ал. 1, водачът на пътното превозно средство, неговият собственик или трето лице може да заплати компенсаторна такса, в който случай същият се освобождава от административнонаказателна отговорност. В този случай се освобождават от административнонаказателна отговорност и всички други лица, които могат да носят такава във връзка с конкретното пътно превозно средство.

В чл.26, ал.2 от Тарифа за таксите, които се събират за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа, приета на основание чл.10, ал.6 от Закона за пътищата е диференциран и дължимият размер на компенсаторната такса при отчитане на категорията на пътното превозно средство, съответно неговата допустима максимална маса и оси, като за лицето съществува възможност да заплати тази такса в указания в електронния фиш срок, в резултат на което фишът би бил анулиран.

Съгл. чл.10 ал.2а /в сила от 01.08.2023г./ при установено движение по платената пътна мрежа, когато за пътно превозно средство не е заплатена съответната такса по ал. 1, се изпраща уведомление на електронна поща или кратко текстово съобщение на мобилен телефонен номер, или по друг начин, в зависимост от предоставените данни за контакт, деклариран при заплащането на последната пътна такса за съответното пътно превозно средство. Това уведомяване е въведено от законодателя с информационен за ползвателя на пътната инфраструктура характер, без да се явява предпоставка за ангажиране или освобождаване от административнонаказателна отговорност.

Отделно от горното, с разпоредбите на чл.10б, ал.7-9 ЗП е въведено и още едно, правнозначимо уведомяване на собственика или ползвателя на ППС, който е с наличен потенциален риск за санкционирането заради неизпълнение на задължения, свързани с пътната инфраструктура. Съгл. ал.7 на посочената разпоредба, В случай, че

е налице частично или пълно недеklarиране на тол данни в рамките на един календарен ден за пътно превозно средство от категорията по ал. 3, за което има действащ договор с доставчик на услуга за пътно таксуване, на собственика или ползвателя се предоставя възможност да заплати таксата за преминаване през съответните участъци в срок до 14 дни, считано от получаването на уведомление по ал. 8. При заплащане на таксата в срока по изречение първо не се образува административнонаказателно производство. В тридневен срок от установяване на недеklarирани тол данни доставчикът на услугата за пътно таксуване уведомява по надлежен ред собственика или ползвателя на пътно превозно средство, за което има сключен договор, като в уведомлението се съдържа и размерът на незаплатените тол такси. При установено ползване на платената пътна мрежа от пътно превозно средство от категорията по ал. 3, за което има закупена маршрутна карта за календарния ден с неправилно декларирани данни, собственикът или ползвателят има право да заяви писмено пред Агенция "Пътна инфраструктура" действителните данни за ползването на платената пътна мрежа за съответния период. Въз основа на това заявление Агенция "Пътна инфраструктура" извършва проверка за верността на тези данни, като в случай на потвърждение на собственика или ползвателя се предоставя възможност при необходимост да заплати таксата за ползване на незаплатените тол сегменти в срок до 14 дни от потвърждението на данните.

Всичко гореизложено, отнасящо се до правния механизъм, въведен в националното законодателство за таксуване на превозните средства за използването на пътната мрежа означава, че не следва да се остави без приложение националната разпоредба за санкционирането за незаплатени или непълно заплатени пътни такси, тъй като санкционирането е предхождано от редица предоставени законови възможности за евентуалния нарушител да изпълни задълженията си.

В член 288 ДФЕС се прави разграничение между отделните видове правни актове, изброени в него, като за разлика от регламента, който се определя като „задължителен в своята цялост и [пряко приложим] във всички държави членки“, директивата следва да „обвързва по отношение на постигането на даден резултат от държавите членки, до която е адресиран, като оставя на националните власти свобода при избора на формата и средствата за постигане на този резултат“.

Реализацията на предвидената с Директива 1999/62 цел е гарантирана с избраното от българския законодател въвеждане на градация при изпълнение на задълженията от ползвателя на пътната мрежа и установените правила в закона, които позволяват ползвателите да бъдат уведомявани, поканени, да им се даде избор за начина на изпълнение (включително и чрез компенсирание) задължението, преди да се достигне до квалифицирането им като извършители на противоправни деяния т.е. предвидени са нееднакви мерки за въздействие, с различна тежест на въздействие преди да се достигне до иначе фиксираната като размер санкция.

Въпреки гореизложените изводи, решението на първоинстанционния съд е правилно като краен резултат, поради следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 2, пар. 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019г. относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, минималното съдържание на заявлението за област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО: "Доставчиците на

европейската услуга за електронно пътно таксуване /ЕУЕПТ/ информират незабавно ползвателите на ЕУЕПТ за всеки случай на недеklarирана пътна такса във връзка с неговата сметка и предлагат възможност за отстраняване на нередността преди предприемането на принудителни мерки, когато такава е предвидена съгласно националното законодателство". В тази връзка са въведените нови разпоредби на чл. 10б, ал. 7-9 ЗП (в сила от 01.01.2024г. и с посл. изменение от 13.02.2024г.), с които в съответствие с изискванията на Регламента и в частност с чл. 2, § 7 от същия, е предвидено уведомяване на собственика или ползвателя на ППС, за което има действащ договор с доставчик на услуга по електронно събиране на такса за изминато разстояние, в случаите на частично или непълно деклариране на тол данни, като на собственика или ползвателя се предоставя възможност да заплати дължимата такса в срок от 14 дни от уведомяването и при заплащане на таксата в този срок не се образува административнонаказателно производство.

Съгласно мотивите към законопроекта, измененията имат за цел транспонирането на европейското законодателство относно заплащането на тол таксите и по-конкретно въвеждането на национална уредба, която да кореспондира на чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019г.

Макар към датата на нарушението, посочено в ЕФ, разпоредбите на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019г. да не са били действащи (Регламента се прилага от 19.10.2021г. съобр. чл.7 от същия) и чл. 10б, ал. 7-9 ЗП, в сила от 01.01.2024 г. да не са били част от действащата национална правна уредба, те са приложими за конкретния случай. Разпоредбите на Регламента са приложими към висящото /неприключило/ административнонаказателно производство и имат пряко действие. Съгл. чл.3, ал.2 от ЗАНН ако до влизане в сила на наказателното постановление последват различни нормативни разпоредби, прилага се онази от тях, която е по-благоприятна за нарушителя. Разпоредбата на чл.3 от ЗАНН е от общите правила за определяне на административните нарушения, осигуряващи гаранциите за защита на правата и законните интереси на гражданите и е относима и към наказването с електронен фиш.

Предвид горното обжалваният електронен фиш следва да се отмени поради противоречие на процедурата по реализиране административнонаказателната отговорност с реда, предвиден в Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 г. В случая е следвало да се предостави възможност на собственика на заснетото МПС да заплати неначислената такса в съответния срок, съгл. предвиденото в чл.2, пар.7 от Регламента и при заплащане на таксата в срока да не се образува административнонаказателно производство. Неизпълнението на това задължение на АПИ опорочава административнонаказателното производство срещу жалбоподателя. От писмените доказателства се установява, че от едноличният търговец е имало сключен договор за използване на услуги за електронно събиране на такси на база изминато разстояние с последващо плащане. Предвид горното на собственика на пътното превозно средство е следвало да се предостави възможност да заплати таксата за преминаване през съответния участък и едва след негово бездействие да се пристъпи към образуване на административнонаказателно производство. Доказателствата не установяват АПИ да е предприела действия в изпълнение на тази процедура (напротив,

възраженията са, че не е следвало да предприема такава процедура).

С оглед изложеното, решението на СРС се явява правилно като краен резултат. Не са налице касационни основания по смисъла на чл. 348, ал. 1 НПК, вр. чл. 63в ЗАНН.

При този изход на спора на ответника по касация се дължат разноски, като съобразно приложените доказателства те са в размер на 780 лева заплатено адвокатско възнаграждение.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, вр. чл. 63в ЗАНН
Административен съд София - град, XXVI касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 3579 от 24.07.2023г., постановено по н.а.х.д. № 4117/2023 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ да заплати на „О.В.И КАР“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] разноски в размер на 780 /седемстотин и осемдесет/ лева.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: